

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren
21. november 2013

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 29 (Alm. del) af 22.
oktober 2013 stillet efter ønske fra Eva Kjer Hansen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvor meget højere samfundets velstand i 2020 målt som hhv. BNP og BNP pr. capita vil være, hvis den offentlige sektor vokser med hhv. 0,5 pct., 1 pct., 1,5 pct. og 2 pct. om året frem mod 2020, mens væksten i den private sektor er nul?

Svar

Væksten i den offentlige sektor og det offentlige forbrug har betydning for den offentlige service der kan tilbydes borgerne. I takt med at der de kommende år bliver flere ældre, som skal have pasning og pleje, vil det være nødvendigt med en stigning i det offentlige forbrug, hvis det nuværende serviceniveau skal opretholdes. Hvis der derudover ønskes en forbedring af serviceniveauet, vil det som udgangspunkt kræve en yderligere vækst i det offentlige forbrug. Effektivisering og modernisering af den offentlige sektor kan dog bidrage til at frigøre midler til at løfte serviceniveauet.

Dermed skal virkningen på velstanden fra en større eller mindre offentlig sektor sammenholdes med den ændring af serviceniveauet, som følger af den ændrede vækst i det offentlige forbrug.

Velstandsniveauet er bestemt af beskæftigelsen og produktiviteten. Produktiviteten påvirkes blandt andet af de generelle rammevilkår for danske virksomheder, herunder en stabilitetsorienteret økonomisk politik, arbejdsstyrkens kompetencer, velfungerende markeder for arbejdskraft, kapital og varer samt en effektiv infrastruktur. Udover at bidrage til den offentlige velfærd, kan offentlige udgifter også understøtte produktiviteten, eksempelvis gennem et højere uddannelsesniveau og en velfungerende infrastruktur.

På sigt er den samlede beskæftigelse bestemt af strukturerne på arbejdsmarkedet, herunder af kompensationsgrader for ledige, beskatning og arbejdsmarkedets fleksibilitet. Denne sammenhæng er blandt andet underbygget i "Regneprincipper og modelanvendelse i Finansministeriet", oktober 2012, www.fm.dk. Isoleret set påvirkes den samlede beskæftigelse derfor ikke af, hvorvidt beskæftigelsen finder sted i den offentlige hhv. den private sektor.

Derfor vil et højere offentligt forbrug (og dermed en højere offentlig beskæftigelse) medføre en lavere privat beskæftigelse og dermed en lavere vækst i den private sektor.

Når det samlede beskæftigelse er givet, betyder det også, at man ikke - som spørgsmålet lægger op til - kan operere med nulvækst i den private sektor og samtidig have forskellige vækstrater i den offentlige sektor. Derfor er beregningerne foretaget således, at den forudsatte vækst i den offentlige sektor tages for givet, mens væksten i den private sektor derefter udregnes residualt ud fra økonomiens produktions- og beskæftigelsespotentiale.

I nedenstående beregninger tages der desuden udgangspunkt i, at der spørges til væksten i det offentlige forbrug frem for i den offentlige sektor. Samtidig lægges det til grund, at lønandelen i det offentlige forbrug efter gængse regneprincipper fastholdes på omtrent samme niveau som i KP13-forløbet, jf. Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 411 (Alm. del) af 9. august 2013.

Med en vækstrate i det offentlige forbrug på 1 pct. i perioden 2015-2020, vil den gennemsnitlige årlige vækst i den private sektor være 0,1 pct. point lavere end i grundforløbet, jf. tabel 1. Det skyldes, at væksten i det offentlige forbrug er højere end i grundforløbet. Samtidig følger det også, at den samlede vækst i både BNP og BNP pr. indbygger er omtrent uændret. Det skyldes i høj grad, at den samlede beskæftigelse er uændret.¹

Selvom velstandsniveauet som udgangspunkt er omtrent upåvirket af vækstraten i det offentlige forbrug, medfører de forskellige scenarier store forskelle i den offentlige saldo i 2020². En vækst i det offentlige forbrug på 1 pct. vil øge underskuddet med 0,6 pct. af BNP i 2020 ift. grundforløbet. Finansiering af en sådan stigning i det offentlige forbrug (eksempelvis igennem et højere skatteprovenu) vil kunne påvirke velstanden negativt som følge af eksempelvis negative effekter på arbejdsudbuddet, men den præcise effekt afhænger af de valgte finansieringslemmer.

---

¹ Der er en mindre mekanisk sammensætningseffekt på produktiviteten. Det skyldes, at den beregnede timeproduktivitet er højere i den private sektor ift. den offentlige sektor for hele perioden frem til 2020. I beregningerne medfører det, at BNP vokser mest i de forløb, hvor væksten i det offentlige forbrug er lavest. Produktivitsforskellene mellem den offentlige og private sektor skal dog ses i lyset af forskelle i kapitalintensitet og human kapital. Samtidig opgøres produktiviteten i den offentlige sektor fra inputsiden. Endeligt antager beregningen mekanisk, at det gennemsnitlige niveau for timeproduktiviteten på brancheniveau ikke påvirkes af, at beskæftigelsen ændres.

² Der indgår ikke en efterspørgselseffekt af ændringen i det offentlige forbrug idet aktiviteten på sigt (og i 2020) er bestemt fra udbudssiden i beregningerne. Samtidig er der ikke indregnet rentedrivende effekter af ændringer i de offentlige finanser.

Tabel 1**Samfundsøkonomiske effekter af ændret vækstrate i offentligt forbrug, 2015-2020**

	BVT, privat sektor	BNP	BNP pr. indbygger	Offentlig saldo
	----- <i>Gns. årlig vækstrate, pct., 2015-2020</i> -----			<i>Pct. af BNP, 2020</i>
Grundforløb	2,6	2,1	1,8	0,0
	----- <i>Ændring ift. grundforløb</i> -----			
<i>Vækst i offentligt forbrug på:</i>	----- <i>Pct. point</i> -----			<i>Pct. af BNP</i>
0 pct.	0,2	0,0	0,0	1,0
0,5 pct.	0,0	0,0	0,0	0,2
1 pct.	-0,1	0,0	0,0	-0,6
1,5 pct.	-0,3	-0,1	-0,1	-1,5
2 pct.	-0,5	-0,1	-0,1	-2,4

Anm.: I grundforløbet (KP13) er væksten i det offentlige forbrug på i gns. 0,62 pct. årligt i perioden 2015-2020.

Kilde: Egne beregninger pba. KP13

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon